

Do Sejmu wpłynął poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (druk nr 154). Zadaniem Rzecznika Praw Obywatelskich budzi on poważne wątpliwości konstytucyjne. Mając na uwadze, że akt ten dotyczy problematyki pozwalającej na poważną ingerencję w prawa i wolności człowieka i obywatela RPO wskazał, że należy dokonać w nim istotnych zmian. Swoje stanowisko w tej sprawie Rzecznik przedstawił Marszałkowi Sejmu oraz Marszałkowi Senatu.

Analiza projektu ustawy dokonana przez Rzecznika wskazuje, że nie spełnia on kryteriów wskazanych przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 20 lipca 2014 r. (sygn. K 23/11). Ryzyko naruszenia standardów konstytucyjnych niesie za sobą m.in. czas stosowania czynności operacyjno-rozpoznawczych. W opinii Rzecznika Praw Obywatelskich przedłużanie kontroli operacyjnej do 18 miesięcy, bez wprowadzenia do ustawy szczegółowych przesłanek przedłużenia, przekracza ramy konieczne w demokratycznym państwie prawa.

Według RPO, projektodawca nie przewidział także przepisów określających szczegółowo kategorie podmiotów, wobec których mogą być podejmowane czynności operacyjno-rozpoznawcze. Poważne wątpliwości RPO budzą również procedury kontrolne zawarte w projekcie ustawy. Ponadto, nie wskazano w projekcie szczegółowych zasad wykorzystywania zgromadzonych materiałów. Projekt nie zawiera także przepisów regulujących postępowanie z materiałami zebranymi niezgodnie z prawem.

Zdaniem RPO przepisy projektowanej ustawy naruszają wymóg szczegółowego wskazania rodzaju przestępstw, które mogą uzasadniać stosowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych. Katalog ten powinien mieć charakter możliwie wąski i zamknięty, skonstruowany chociażby przez wymienienie nazw przestępstw. Tymczasem, w zaprojektowanej regulacji projektodawca umożliwia stosowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych w odniesieniu do wszystkich przestępstw umyślnych ściganych z oskarżenia publicznego, które znajdują umocowanie w umowach międzynarodowych ratyfikowanych za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich wskazany zakres jest zbyt szeroki.

Projektowana ustawa nie spełnia także wymogu informowania jednostek o niejawnym pozyskaniu informacji na ich temat (w rozsądnym czasie po zakończeniu działań operacyjnych) i nie zapewnia możliwości poddania sądowej ocenie legalności zastosowania tych czynności.

Źródło: rpo.gov.pl